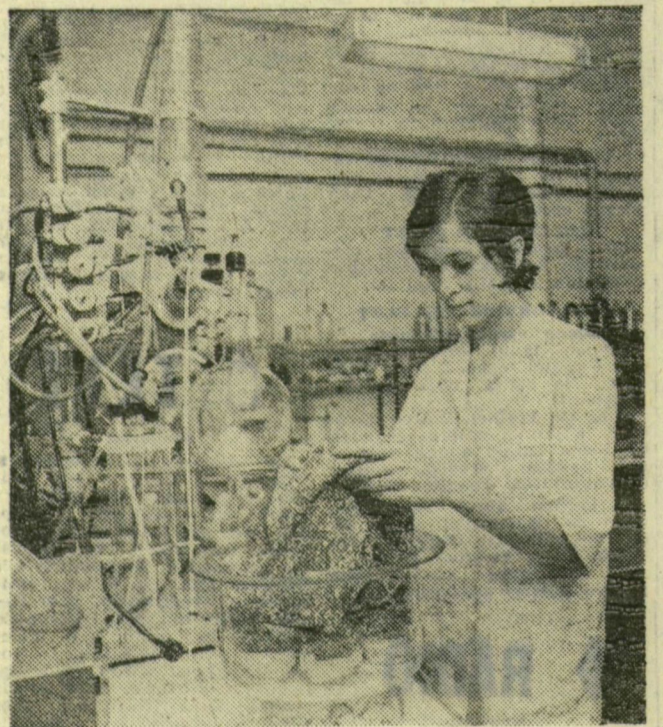

DM

röviden

Újfajta textília

Vida Györgyné technikus a legújabb textília, a hidrahid kelme nedvszívókéességét vizsgálja a Textilipari Kutatóintézetben. Az anyag nedvszívókéességét új magyar szabdalmasztott eljárásal úgy mégnövelték, hogy hasonlóvá vált a pamuthoz

AUSZTRÁL OKTATÁSI SZAKEMBEREK SZEGEDEN

A Művelődésügyi Minisztérium vendégeként hazánkban tartózkodó Thomas Keszler, az ausztrál oktatási minisztérium osztályvezetője és Diana Lloyd, minisztériumi munkatárs látogatást tett Szegeden. Tegnap, csütörtökön délelőtt a József Attila Tudományegyetemen Balog István gazdasági főigazgató fogadta az ausztrál vendégeket, akik később megtekintették az MTA újszegedi biológiai központját és a JATE újszegedi kollégiumát. Ezután a vendégek a Tömörkény István gimnázium és szakközépiskolába látogattak, ahol dr. Diós József igazgató fogadta őket, s tájékoztatást adott az iskolában folyó művészeti oktató-nevelő munkáról.

AGYONÜTÖTTE APIÁT

Hoksári László büntetett előéletű, 20 éves segédmunkás szolnoki lakásukon vita közben baltával agyonütötte édesapját, Hoksári Mátyás 61 éves magánfuvarost, majd a bűncselekmény elkövetése után a rendőrségen önként jelentkezett. A Szolnok megyei Rendőr-főkapitányság előzetes letartóztatásba helyezését mellett indított ellen-büntetőeljárást.

Magyar szavak osztrák használatban

Gyakori témája nyelvészeknek a magyar nyelv jövevényszavainak elemzése, szókincsünk idegen összetevőinek nyomkövetése. Ritkábban születik olyan munka, amely azt igyekszik felderíteni: mennyire hat a magyar nyelv határainkon túl, alakítja, formálja-e nyelvünk a szomszéd népek idiomáját. Erre a korántsem könnyű munkára vállalkozott Erdődi József, amikor az osztrák-magyar nyelvi kapcsolatok történetét kutatva számbavette a szomszédaink nyelvén élő magyar elemeket.

Meglepéssel fedezte fel például, hogy a még manapság is szereplő bécsi kifejezés, a tschaligehen, magyar eredetű, és végső fokon az állattenyésztés nyelvéből származik; a jószág családja

Csapadékos idő

Várható időjárás péntek estig: Csapadékos idő, felhőátvonulások, megismétlődő fűtő esőkkel, havas esőkkel, helyenként hózáporral. Méréselt délnyugati, majd fokozatosan nyugatira forduló élénk, a Dunántúlon viharos-sá fokozódó szél. Várható legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken plusz 3, plusz 7 fok között.

NÉPSZERŰ A TÉVE

A televízió népszerűsége változatlan. A múlt évben ugyanis több mint 115 000 új televíziókészülékkel jelentettek be. Az év végi adatok alapján hazánkban 2 199 876 televízió-előfizető tartanak nyilván.

„POSTALÁDAGYÁR”

A kültereken, városzéliken és pusztai településeken használható ötezer postai kézbesítőkészíténi készítenek az idén a Tamási Vegyesipari Szövetkezetben. A „postaládagár”-ban két és fél évvel ezelőtt kezdtek meg a külterleki levélsekérnyek készítését, s eddig tízezernél több ilyen ötrekeszes, zöld színű postaládát gyártottak. A tervezés szerint 1978-ig minden külterleki és pusztai települést ellátnak ezzel a hasznos felszereléssel.

Szinten

Azt csak a boldog isten tudná megmondani, honnan keveredett szép magyar nyelvünkbe ez a szófeleség: szinten. Nyugodtan merem így nevezni, mert ha a gazdasági zsargonban rég polgárjogot nyert a gyümölcsfésűség, árufésűség, sőt, cipőfésűség, ugyan miért kellene viszolyognom pont e szófeleség használatától. Nos, a „szinten” szófeleség — bár az etimológiáját nem válnám — valószínűleg úgy pottyant közénk, mint a „nagyságrend”, vagy éppen a „beiskolázás”. Eleinte beszszankodtunk miatta, és finnyáskodva lökdöstük félre, mint ételben az égelt hagymát, aztán ráhagytuk, megúván a hiábaváló igyekezetet. És az eredmény: a „szinten” lassacskán olyan sarzsit visel a magyar szóhadsergben, hogy olykor még irodalmárok, kényesfűlű nyelvőrök is szalutálnak neki.

Nem csoda, ha manapság minden szinten megy minálunk. A gyárban, ha nem képesek emelni a termelést, akkor megpróbálják szinten tartani. Bármiféle tanácskozás csakis úgy érheti el célját, ha szinten történik. Előadást nem illik másként, mint magas szinten tartani. Mozgalmi munkát szoktak falusi, üzemi, városi, megyei szinten végezni. A rendezvényeken ügyelni kell arra, hogy ott a különféle szervek megfelelő szin-

ten legyenek képviselve. Magától érthetődik, hogy az instruktor csak szinten áll szóba valakivel, sőt — uram isten! — néhol még a reprezentációs cigarettá is szinten fogyasztható. Sokat jövő-menő, szaladozó emberek bármikor megfigyelhetik: a tárgyalóasztalra előre kirakott szívnivaló mennyisége és minősége attól függ, milyen távolságra van az elnökségtől. Az első tálcán olykor 4–5 fajta finomabb szivarka is ingerli a dohányos vendégeket, a következőkön Symphonia, Fecske, esetleg Luna szerénykedik, az asztal legvégén pedig többnyire csak Kosuth meg Munkás látható. Rendszert itt ülnek ugyanis azok, akik nincsenek megfelelő szinten a protokolban.

Előfordult már olyan eset is, hogy az igazgató szinten osztotta ki a megérdemelt jutalmakat. Ha ez bizonyos szinten nem egészen érthető, kész vagyok elmagyarázni, előrebo-csátva, hogy ez a főemelő ceremónia nem a mi szűkebb pátriánkban

történt. (Itt ugyanis nem fordulhatna elő ilyesmi.) Hanem az üveghegyeken és a korpakazalokon is túl, valahol Agyalágyulában, egy szóra sem érdemes vállalatnál. Mivel a kollektíva „jól hozta a tervet”, a villogó kitüntetésben részesült két dolgozó vezetői szinten, négy dolgozó középszinten, hat dolgozó pedig alsó szinten. Miként a Ki mit tud-ban, itt is hátulról előre történt az éremosztás: délután kettőkor a melósok mentek föl az irodára, nekik egy üveg zöldszeletet bontott a titkárnő; fél háromkor a melósokból lett műhelyfőnököket invitálták oda, ők kávé és Colát is kaptak a koccintás után; fél ötkor pedig a két igazgatósi tagot köszöntötték az irodások, miközben — úgymond — be volt dobva minden, ami szemnek, szájnak ingere. Éjszakába nyúlóan iszogattak, lármáztak, vagy vitatkoztak, rá sem hederítve a kinti világra. De lent a sarki kocsmában is ment ám a szöveg: a kitüntetett hat melós nem ment haza a családjához, hanem megpróbált nyakára hágni az ordóval járó pénzjutalom egy részének.

Úgy látszott, elégedett volt mindenki. Itt is, ott is megfelelő szinten örültek a jól végzett munkának.

F. Nagy István

MONGÓLIAI ÜTIELMÉNYEK

Holnap, szombaton délután 5 órakor Hódmezővásárhelyen, a Medgyessy-teremben Mongóliai ütielmények címmel Kurucz D. István festőművész és Szabó Iván szobrászművész közös kiállítását nyitja meg Szalay Ferenc festőművész.

ELNÖKSÉGI ÜLÉS AZ MTESZ-BEN

Az elnökség és a szakbizottságok munkatervét vitatta meg tegnap, csütörtökön délutáni ülésén az MTESZ megyei szervezetének elnöksége. Határozatot hozott a vezetőségválasztó küldöttterleket elnökségére is.

GERSHWIN MŰVEI

A szegedi Ifjúsági Házban működő Fiatal Utazók Klubja lemezhallgatással egybekötött Gershwin-estet rendez ma, pénteken este 7 órakor. A zeneszerző életéről és műveiről Jó Ete főiskolai tanárségét tart előadást. A műveket lemezekről hallgathatják meg az érdeklődők.

ELÜTÖTTE A VONAT

Borsod megyében, Berentén, a szénpályaudvaron a tehervonat elütötte Skinti András 53 éves kocsi-rendező, sátorlajúhelyi lakost, aki olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás után meghalt.

A családról

— Hány gyermeke van?
— Van egy hatéves fiam, van egy hatéves, egy nyolcéves és egy tízéves.
— Kilencéves gyereke nincs?
— Nincs, mert abban az évben vettem televíziót.

ALLANDÓ KIÁLLÍTÁS PÁLYAVÁLASZTÓKNAK

Nyolcvan szakmát bemutató kiállítás készült a DÉLÉP Dorozsmai úti telepén a pályát választó fiatalok döntésének segítésére. A kiállítást a pályaválasztási intézet rendez. Az eddigi hasonló kiállításoktól nemcsak méreteiben és sokrétűségében különbözik a mostani, hanem abban is, hogy ezt nem bontják le egy-két hét után, hosszú ideig szolgálja a különböző szakmákat közelebbről is megismerő aká-ró fiatalokat.

KÖRZETESÍTÉS HELYETT

Körzetesítették Csengelén a templomalmi iskolát, hogy a felsőtagozatos diákok a jobb körülmények között működő központi iskolában tanulhassanak. A döntés anynyira a szülők egyetértésével találkozott, hogy alsótagozatos gyermekeiket is a belterületi iskolába fratták át, így a templomalmi tanyai iskola megszűnt.

CIKKSOROZATUNK — SZLOVÁKUL

Lapunk tavaly szeptemberben közölte Der Endre szegedi író „Üzenet a Kárpátokból” című cikksorozatát. A „Útirajzot „Odkaz z Karpát” címmel az idén január 3-ától heti folytatásokban közli a Ludové Noviny című hetilap. A Magyarországi Szlovákok Demokratikus Szövetségének lapja.

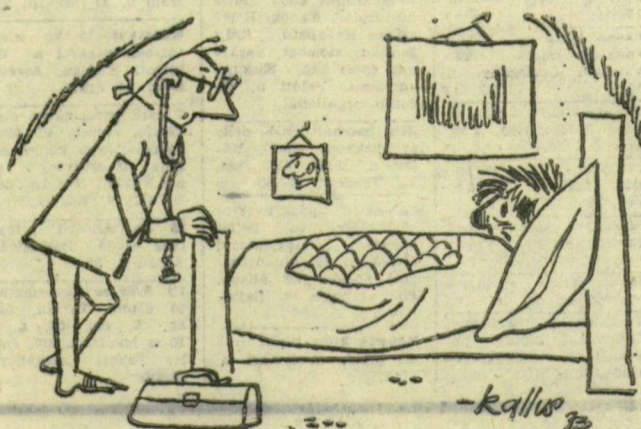
KUTATJÁK A BÖRZSÖNY NÉPRAJZÁT

A vadregényes Börzsöny és az Ipoly mente néprajzilag zárt terület, mégis ez a vidék tudományosan jórészt feltáratlan. A szakirodalom csupán néhány tanulmányt ismer erről a tájról. A Pest megyei múzeumok igazgatóságának szakemberei most megkezdtek a vidék komplex néprajzi kutatását, feltárják jórészt ismeretlen néprajzi kultúráját, településtörténetét, a földművelés hagyományait, a népszokásokat.

ÚJ GÉPKOCSIJAVÍTÓ

A székesfehérvári Víz- és Fűtésszerelő Ktsz autószerelő-csarnokot helyeztek üzembe. A 900 négyzetméteres műhelyben egyszerre 11 személykocsit kezelhetnek. A szerelőcsarnokot a legkorszerűbb gépi berendezésekkel, műszerekkel szerelték fel. Diagnosztikai állomást is létrehozott. A szövetkezeti gépkocsijavító bővítésével 25 szalálékkal növekedett a szervíz kapacitása: évente 20 ezer személyautót javíthatnak.

Biztos jel

— Sokat javult az állapota! Megismer?
— Persze, Mariska néni!...

A Delta új száma

A gének szerepe és a robotok jövője látszólag távolos problémái valójában jól jelzik a természettudományos-technikai forradalom pólusait. Legújabbban fényképen sikerült megörökíteni a működés közben „tettlen-ért” gént, s ez alkalomból a Delta Magazin áttekintő beszámolót közöl a szervezet életében sorsdöntő szerepet betöltő DNS-óriásmolekulák tevékenységéről. Részletesen ír a robotok jövőjével foglalkozó új tudományágról, s kitér a csillagászat területére, napirendre tűzi a titokzatos „fekete lyukak” ügyét. Meghökkenítő felvételeket közöl a hőfényképezés orvosai alkalmazásáról (még az elmebetegségek megállapításában is), és vázolja az elektronikus távközlési rendszer, az „Információs Művek” kibontakozását és jövőjét. Bemutatja az új ruhába öltözött” szériautók legújabb változatait, a lakás-

építésben alkalmazott acél-szerkezeteket, az „újra felvalesó problémái valójában jól jelzik a természettudományos-technikai forradalom pólusait. Legújabbban fényképen sikerült megörökíteni a működés közben „tettlen-ért” gént, s ez alkalomból a Delta Magazin áttekintő beszámolót közöl a szervezet életében sorsdöntő szerepet betöltő DNS-óriásmolekulák tevékenységéről. Részletesen ír a robotok jövőjével foglalkozó új tudományágról, s kitér a csillagászat területére, napirendre tűzi a titokzatos „fekete lyukak” ügyét. Meghökkenítő felvételeket közöl a hőfényképezés orvosai alkalmazásáról (még az elmebetegségek megállapításában is), és vázolja az elektronikus távközlési rendszer, az „Információs Művek” kibontakozását és jövőjét. Bemutatja az új ruhába öltözött” szériautók legújabb változatait, a lakás-

Fácánszezon

Bár az idei tél kimondottan nem kedvez a nagy vadászatnak, mégis a megyei vadásztársaságok eddig mintegy 13 ezer élő tepsifülest értékesítettek. Az exportáló vállalatok ezert több mint 4 és fél millió forintot kaptak Puskásról és viszont nagyon kevés nyúl került. A fácánszezon február végéig tart, a korábbi időktől eltérően ezen a télen már 50 ezer mezei szárnyast érle-

sítettek. Intenzív tenyésztéssel a vadásztársaságok olyan lehetőséget teremtek, hogy többet lehetnek fácánokból, mint korábban terveztek. Igaz, a hótakaró nélküli tél nehezíti a vadászokat, nem verődnek csapattokba a fácánok, jobban megbújnak a szántóföldeken. Jó ütemben halad az őzgidák és -suták selejtezése, ezekből több mint kétezeret ejtettek el.

DELMAGYARORSZÁG

A Magyar Szocialista Munkáspárt Szeged városi Bizottságának napilapja. — Megjelenik hetfé kivételével naponta. Hetiköznapiakon 1. vasárnaponként 12 oldal. — Főszerkesztő: F. Nagy István — Szerkesztőség és kiadóhivatal: 6740 Szeged, Magyar Tanácskörtársaság útja 10. — Telefon: 13-533. 13-003. — Felelős kiadó: Kovács László. — A lapot nyomda: Szegedi Nyomda Szeged, Bajcsy-Zs. u. 22. — Index: 25 033. Előfizetési díj egy hónapra 20 forint.